

Θέμα της διάλεξης:

Οι προϋποθέσεις για την πρώτη μετάφραση ελληνικού μυθιστορήματος σε άλλη γλώσσα μετά το 1830: *Ο Εξόριστος του 1831* του Αλεξάνδρου Σούτσου.

Βιβλιογραφία:

-Αλέξανδρος Σούτσος, *Ο Εξόριστος του 1831*, Φιλολογική επιμέλεια Νάσος Βαγενάς, Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη 1996. [Στις σ. 9-40: Νάσος Βαγενάς, «Ο ουτοπικός σοσιαλισμός των αδελφών Σούτσων».]

-Αλεξάνδρου Σούτσου, *Ο Εξόριστος του 1831. Κωμικοτραγικόν ιστορήμα*, Φιλολογική επιμέλεια Λουκία Δρούλια, Νεοελληνική Βιβλιοθήκη, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 1994. [Στις σ. 7-56: Λουκία Δρούλια, «Εισαγωγή». Στις σ. 57-59: «Επιλογή βιβλιογραφίας».]

- Der Verbannte von 1831./Roman/aus Griechenlands neuester Geschichte./von/Alex. Sutsos./ Aus dem Neugriechischen./Berlin 1837./Verlag von F. U. Herbig./ (= Ο Εξόριστος του 1831./Μυθιστόρημα/από την πρόσφατη ιστορία της Ελλάδας,/του Αλεξ. Σούτσου./Από τα Νέα Ελληνικά./Βερολίνο 1837./Εκδοτικός οίκος F. U. Herbig./)

Περίληψη:

Το θέμα βασίζεται σε αρχαιακή έρευνα και έρευνα στον γερμανικό Τύπο του 1836. Αποτελέσματα της έρευνας: ταυτίζεται το άγνωστο πρόσωπο του μεταφραστή του μυθιστορήματος *Ο Εξόριστος του 1831* με τον Ειρηναίο Θύρσιο —Friedrich Thiersch—, τον πανεπιστημιακό καθηγητή, ο οποίος πρωταγωνιστεί στην άνοδο του Όθωνα στον ελληνικό θρόνο. Συγχρόνως, ταυτίζεται ο ανώνυμος για λόγους λογοκρισίας αρθρογράφος μιας σειράς άρθρων σχετικά με την ελληνική εκδοτική κατάσταση του 1836 στη μεγαλύτερη την εποχή εκείνη γερμανική εφημερίδα με το πρόσωπο του Friedrich Thiersch. Η εν λόγω σειρά των ανώνυμων άρθρων συνδέεται άμεσα με την προετοιμασία της πρώτης μετάφρασης ελληνικού λογοτεχνικού έργου σε άλλη γλώσσα, δηλαδή του *Εξορίστου του 1831* στα Γερμανικά.

Εισαγωγή:

Ο Αλέξανδρος Σούτσος (Κωνσταντινούπολη 1803 - Σμύρνη 1863) υπήρξε μέλος επιφανούς φαναριώτικης οικογένειας της Κωνσταντινούπολης, ανηψιός του Αλεξάνδρου Σούτσου (1758-1821), ηγεμόνα της Μολδοβλαχίας. Μαζί με τον αδελφό του, τον ποιητή Παναγιώτη Σούτσο (1806-1868), έλαβε εξαιρετική μόρφωση και μαθήτευσε κοντά σε διακεκριμένους διδασκάλους, πρώτα στη Χίο και αργότερα στο Παρίσι. Η προσωπικότητά του σφραγίστηκε με τα ιδεώδη του Διαφωτισμού και του φιλελευθερισμού. Μετά το 1830, για δύο περίπου δεκαετίες, εκπροσωπεί την ελληνική λογοτεχνία στην Ευρώπη. Συνεπής στις αρχές του φιλελευθερισμού και του δημοκρατικού πολιτεύματος, με όπλο τη σάτιρα, θέτει τη θεατρική και ποιητική παραγωγή του στην υπηρεσία άσκησης κριτικής εναντίον της πολιτικής εξουσίας. Υπήρξε αρχικά, το 1830, συνεργάτης στην υπηρεσία του Ιωάννη Καποδίστρια (1776-1831), του μεγαλοφούς πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδας και πρώην υπουργού Εξωτερικών της Ρωσίας (1816-1822). Ωστόσο, ο Αλέξανδρος Σούτσος δεν κατόρθωσε να εκτιμήσει τις προσπάθειες που κατέβαλε ο Καποδίστριας για την αναμόρφωση της ελληνικής πολιτικής και κοινωνικής ζωής. Σύντομα τάχθηκε στο πλευρό των αντιπάλων του Κυβερνήτη, οι οποίοι υποστηρίζονταν από τα συμφέροντα της Μεγάλης Βρετανίας. Ο Καποδίστριας δολοφονήθηκε το 1831 στην πρώτη πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους, το Ναύπλιο. Έτσι άνοιξε ο δρόμος για την άνοδο στον ελληνικό θρόνο του πρώτου βασιλιά της Ελλάδας, του πρίγκιπα της Βαυβαρίας Otto von Wittelsbach (1815-1867), γιου του βασιλιά της Βαυβαρίας Ludwig I (1786-1868).

Το μυθιστόρημα *Ο Εξόριστος του 1831* του Αλεξάνδρου Σούτσου αναφέρεται στα γεγονότα της διακυβέρνησης και της δολοφονίας του Καποδίστρια. Στην ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας του 19ου αιώνα κατέχει εξέχουσα θέση ως ένα από τα πρώτα μετεπαναστατικά ρομαντικά μυθιστορήματα.